

Vraag nr. 24
van 20 november 1998
van mevrouw SONJA BECQ

Drugspreventie – Participatieve risicoanalyse in de scholen

In de Beleidsbrief Gezondheidsbeleid – Beleidsprioriteiten 1998-1999 (Stuk 1202 (1998-1999) – Nr. 1) wordt onder het hoofdstuk drugs verwezen naar de vrijwillige participatieve risicoanalyse in de scholen (blz. 27 e.v.). Bij de toelichting in de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin verwees de minister naar negen scholen die op dat moment reeds deelnamen. Daarnaast zouden nog diverse scholen – naar aanleiding van recente VAD-informatie (Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen) – voorgesteld hebben om deel te nemen.

Voormelde participatierisicoanalyse kan zeker het open gesprek in de scholen, zowel tussen de leerlingen onderling, als met de leerkrachten en de ouders, concreet op gang brengen.

1. Op welke wijze wordt naar de scholen de mogelijkheid tot intreden in deze participatieve risicoanalyse bekendgemaakt ?
2. Is het mogelijk een overzicht te geven van de scholen (met de richtingen én de klassen) die reeds deelnamen en/of een aanvraag tot deelname indienden ?
3. Hoeveel scholen hebben de enquête afgerond en hoe wordt er voortgewerkt ?

Antwoord

1. Bekendmaking bij de scholen

In de projectplanning werden verschillende strategieën opgenomen om de bevraging als participatieve risicoanalyse bekend te maken. De keuze ging in eerste instantie naar communicatiekanalen binnen het onderwijs.

Een eerste aankondiging van de bevraging verscheen in Klasse voor Leerkrachten van november 1998 (blz. 12). Op basis daarvan kunnen scholen een aanvraag richten tot VAD. De respons op deze eerste aankondiging is zeer groot. Alle scholen die hun interesse betoonden en betonen voor dit initiatief ontvangen een beknopt dossier waarin de doelstellingen van het project en de werkwijze worden uiteengezet. In dit dossier zit een aanvraagformulier, dat de school naar VAD terugstuurt met de nodige gegevens over de school.

Gezien de keuze voor een kwalitatieve aanpak, wordt de bevraging gefaseerd in de scholen afgenomen, zodat de garantie van feedback binnen drie maanden na afname kan worden gerealiseerd.

Uit de aanvragen wordt een selectie gemaakt op basis van een aantal criteria :

- de school verklaart zich akkoord met de vooropgestelde criteria voor deelname (de school heeft reeds een (aanzet tot een) drugbeleid, alle leerlingen participeren aan de bevraging, de school verklaart zich bereid de resultaten te bespreken met het schoolteam en het PMS en MST, met de leerlingen en met de ouders) ;
- er wordt gezorgd voor een regionale spreiding (tegelijk in de verschillende provincies) ;
- er wordt gezorgd voor een spreiding over de onderwijsnetten en over de verschillende onderwijsrichtingen ;
- er wordt rekening gehouden met de datum van aanvraag.

Als gevolg van de grote respons op deze eerste aankondiging in Klasse worden op dit ogenblik geen bijkomende kanalen ter aankondiging van de bevraging gebruikt. Begin januari zal de bevraging worden aangekondigd in een schrijven naar de ondersteuningsdiensten van de school (PMS, MST en preventiediensten). Via deze diensten kunnen scholen eveneens worden gesensibiliseerd om aan de bevraging te participeren. Het rondschrijven heeft als bedoeling deze diensten te informeren en te motiveren voor de verdere opvolging van deze participatieve risicoanalyse in de scholen.

Ondersteuning

Eind november vond een eerste vormingsinitiatief plaats voor preventiewerkers en PMS- en MST-medewerkers rond de opvolging van de bevraging in de scholen. Deze vorming zal in de loop van 1999 worden herhaald.

Ondertussen is de bevraging reeds verschillende malen in de media aangekondigd, op basis waarvan eveneens een aantal scholen hun interesse voor dit initiatief lieten blijken.

2. Overzicht van de scholen

De bevraging als participatieve risicoanalyse vereist een volledige anonimiteit voor zowel de participerende leerlingen als de participerende scholen. Deze garantie is nodig om de leerlingen te motiveren eerlijke antwoorden te geven, en voor de

school betekent dit een noodzakelijke ruimte om in een open klimaat de resultaten met alle betrokkenen binnen de school te bespreken.

Daarom garandeert VAD volledige anonimiteit ten aanzien van de deelnemende scholen. De deelnemende scholen krijgen na selectie een nummer, en dit nummer wordt gebruikt als identificatie van elke school.

Tweemaal per jaar maakt VAD een rapport met de geglobaliseerde resultaten van de bevraging, waarin het aantal scholen, aantal leerlingen, leeftijdsverdeling en onderwijsrichtingen worden voorgesteld. De gegevens zullen in deze rapporten echter los van de concrete scholen worden geglobaliseerd.

3. Stand van zaken

Tot op heden werd de bevraging in de testfase in 9 scholen afgenomen en werden de verkregen gegevens per school verwerkt en individueel met de scholen besproken. Op basis van de aanzetten per school kan in elke school nu met de resultaten worden voortgewerkt.

Op dit ogenblik worden de voorbereidingen getroffen om de bevraging op grote schaal te organiseren (op vlak van geautomatiseerde verwerking, druk van de vragenlijsten, ...). Vanaf 4 januari zal een eerste groep van 20 scholen de bevraging bij de leerlingen afnemen. Deze scholen zullen hiervan nog voor de kerstvakantie op de hoogte worden gebracht. Maandelijks zal een nieuwe groep van scholen worden geselecteerd. Naar schatting zal de bevraging dit schooljaar in 80 à 90 scholen worden afgenomen.

Vanaf september wordt deze werkwijze gefaseerd voortgezet. In het beleidsplan bij het Convenant van VAD, wordt deze participatieve risicoanalyse als permanente opdracht voor VAD ingeschreven.